

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Áprilist évek óta a legmozgalmasabb hónapnak érzékeljük a külhoni magyar tudományosság életében. Ezúttal sincsen másképp.

Beszámolunk a március 15-e alkalmából átadott állami kitüntetésekéről, illetve magyarországi kutatók külhoni elismeréséről.

Ebben a hónapban rendezte meg negyedik konferenciáját az Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága.

Lapszámunkban a megszokottnál több hírrel szerepel Kárpátalja magyar tudományossága és számos, érdeklődésre számot tartó felhívást is közléteszünk.

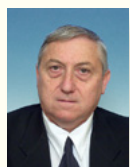
Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

A **Magyar Érdemrend középkeresztjét** kapta **Charles J. Vörösmarty** professzor, a City University of New York víztudományi intézetének vezetője.

A **Magyar Érdemrend lovagkeresztjét** kapták **Becsek-Garda Dezső Kálmán** szociológus,

történész, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem docense és **Kolláth Anna** nyelvész, a Maribori Egyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagjai.

Magyar Arany Érdemkeresztet kapott **Karácsony János** fizikus,

a Babeş–Bolyai Tudományegyetem nyugalmazott oktatója, az MTA köztestületének külső tagja és **Spielmann Mihály** művelődéstörténész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a marosvásárhelyi Színházművészeti Egyetem oktatója.

[Bővebben:](#)

József Attila-díjat kapott **Bence Lajos** irodalomtörténész, költő, a muravidéki

Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet igazgatója, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának tagja. [Bővebben:](#)

Magyar Örökség Díjat kapott a sepsiszentgyörgyi **Székely Nemzeti Múzeum**.

[Bővebben:](#)

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács **Aranybagoly díját** kapta **Cvetičanin Livia**, a műszaki tudományok doktora; **Sörös Zita** élelmiszervegyész és **Kapitány Attila** képzőművész, az Újvidéki Egyetem professzorai, az MTA köztestületének külső tagjai. [Bővebben:](#)

Korunk Kulcsa díjat kapott **Derék Pál** irodalomtörténész, a Bécsi Egyetem nyugalmazott professzora, az MTA köztestületének

külső tagja.

[Bővebben:](#)

Maros Dezső-díjat kapott **Gergely Attila** anyagmérnök, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatója.

[Bővebben:](#)

3. oldal

Az Erdélyi
Múzeum-
Egyesület **Gr.
Mikó Imre-**

emléklapját kapta **M. Csizmadia Béla**
gépészmérnök, a Szent István Egyetem
emeritus professzora és **Réger Mihály**
anyagmérnök, az Óbudai Egyetem rektora.

[Bővebben:](#)

Az **Év Könyve** díjat
kapták Kolozsváron
Bogdándi Zsolt:
A kolozsmonostori

**konvent fejedelemség kori jegyző-
könyvei I. 1326–1590., Hermann
Gusztáv Mihály és Orbán Zsolt:**
Csillagösvény és göröngyös út. Mítosz
és történelem a székelység tudatában és
Péntek János (szerk.): **A moldvai
magyar tájnyelv szótára** című kötetei.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Külhoni magyar
kutatók részvételével
a **Kárpát-medencei
cigány** közösségek

kutatásának összehangolásáról tanács-
koztak Debrecenben.

[Bővebben:](#)

Elkészült az eddigi
legátfogóbb felmérés
az **erdélyi magyar**

pedagógus-társadalomról. [Bővebben:](#)

Átfogó felmérés készült **Székelyföld
lakosságának lelki, szellemi, spirituális
állapotáról.**

[Bővebben:](#)

A Duna-
deltában

végeztek kutatásokat
a **fonálféreg-fertőzések**

hazai terjedéséről a Babeş–Bolyai
Tudományegyetem kutatói.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Megkezdte munkáját
Kolozsváron
a **Valláskutató Intézet.**

[Bővebben:](#)

Tudománypark
létesül a vajdasági
Magyarkanizsán.

[Bővebben:](#)

Megtartotta évi rendes **közgyű-
lését** az **Erdélyi Múzeum-
Egyesület.**

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

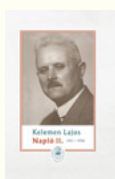
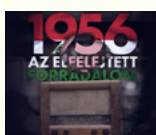
Münsterben jelent meg **Fata
Márta, Forgó András, Gabriele
Haug-Moritz és Anton
Schindling Das Trienter**

4. oldal

Konzil und seine Rezeption im Ungarn im 16. und 17. Jahrhundert című kötete.[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának új kötetei:

Vulkán Vera Tünde: Mártonfi József tanulmányi főigazgató és cenzor.[Bővebben:](#)**Kelemen Lajos: Napló II. (1921-1938).**[Bővebben:](#)**Tolvaly-Roşca Ferenc: Gépelemek**[Bővebben:](#)**A XXIV. Fialat Műszakiak Tudományos Ülésszak előadásai – Proceedings of the XXIVth International Scientific Conference of Young Engineers.** Szerkesztette **Bitay Enikő**, az MTA külső tagja.[Bővebben:](#)Megtekinthető a világhálón a somorjai Fórum Kisebbség-kutató Intézet **1956 – az el-****felejtett forradalom** című dokumentum-filmje.[Bővebben:](#)Megjelent **A kárpátaljai magyarság a 21. században.**

Esszék, tanulmányok című kötet.

Szerkesztette **Zékány Krisztina**,

az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)Megjelent **Csernicskó István****Fények és árnyak.** Kárpátalja

nyelvi tájképéből című kötete.

A szerző az MTA köztestületének

külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent és elolvasható

a világhálón **Csernicskó István**és **Tóth Mihály** **The Right to****Education in Minority****Languages.** Central European traditions

and the case of Transcarpathia című kötete.

A szerzők az MTA köztestületének külső

tagjai.

[Bővebben:](#)Megjelent **A köz- és felsőoktatás előtt álló kihívások a 21. században****Kelet-Közép-****Európában az oktatási****reformok tükrében** című konferencia-kötet. Szerkesztette **Berghauer-Olasz****Emőke, Gávriljuk Ilona, Hutterer Éva**és **Pallay Katalin.**[Bővebben:](#)

5. oldal

Megjelent és elolvasható a világhálón a **Magyar Tudomány áprilisi** tematikus száma Gazdaság

és etika címmel.

[Bővebben:](#)

Megjelent és elolvasható a világhálón a **REGIO**. Kisebbség. Kultúra. Politika. Társadalom **2018/4.** száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Múzeum** idei **első száma**. Szerkesztette **Kovács András**.

[Bővebben:](#)

Indiánok, őshonos amerikaiak: nevek és kultúrák címmel jelent meg a kolozsvári **Korunk áprilisi** tematikus száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Fórum Társadalomtudományi Szemle** idei **első száma**.

[Bővebben:](#)

Erdélyi magyar történészek tanulmányaival jelent meg a The Hungarian Historical Review **Social and Institutional Structures in Transylvania** (1300–1800) című tematikus száma.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak el a világhálón

Barabási Albert-László hálózatkutató fizikussal, a bostoni Northeastern Egyetem intézetvezető professzorával, az MTA külső tagjával.

[Bővebben:](#)

Áprilisban **a székelyföldi családok helyzetének bemutatásával** folytatódott

a **Biró A. Zoltán** társadalom-

kutatóval, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem professzorával, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának tagjával készült interjúsorozat.

[Bővebben:](#)

A **Bostoni Magyar Tudósklub** által szervezett **előadásokról** készült felvételeket megtekinthetik a világhálón.

[Bővebben:](#)

Fölkerült a világhálóra – és negyedévente frissülni fog – az **MTA romániai köztestületi tagjainak jelentős publikációiról készült lista**.

[Bővebben:](#)

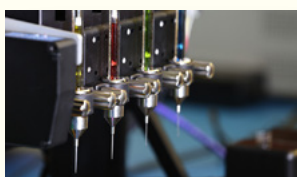
6. oldal

RENDEZVÉNYEK

Keöpeczi Sebestyén József erdélyi címerművészlőr tartott előadást Bukarestben

március közepén **Szekeres Attila István** heraldikus, az MTA köztestületének külső tagja. [Bővebben:](#)

Organ printing: the key to eternal life? címmel tartott előadást New Yorkban

március 19-én **Forgács Gábor** elméleti fizikus, biotechnológus, a Missouri-Columbia Egyetem professzora, a Clarkson Egyetem Shipley Innovációs Központjának tudományos igazgatója. [Bővebben:](#)

Prelude to Modernity? Hungary and the

Enlightenment Social Imaginary címmel tartott előadást Bécsben március 18-án

Kontler László történész, a Közép-európai Egyetem professzora. [Bővebben:](#)

Március 20-án Belgrádban tartott előadást **Marko Bogdanović**

művészettörténész a **város középkori magyar vonatkozásairól**. [Bővebben:](#)

Március 20-án rendezték meg a komáromi **Selye János Egyetem III. Tudományos**

Konferenciáját. [Bővebben:](#)

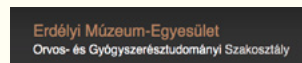

A Nyugat és a tánc. Egy sajtókutatás tanulságai címmel tartott előadást március 20-án

Kolozsváron **Major Rita** tánc-történész, a Magyar Táncművészeti Egyetem főiskolai tanára. [Bővebben:](#)

Külhoni magyar kutatók részvételével rendezték meg március 21-én Debrecenben a **4. Nemzetközi Interdiszciplináris Konferenciát.** [Bővebben:](#)

Március 22-23. között rendezték meg Székelyudvarhelyen a **26. Családorvosi Továbbképző Konferenciát.** [Bővebben:](#)

Doktori képzés, társadalomtudományi kutatás a székelyföldi térségben címmel rendeztek műhelykonferenciát Csíkszeredában március 25-én. [Bővebben:](#)

Két **térszerkezeti előadást** tartott március 25-én Nagyváradon **Tóth Géza** geográfus,

7. oldal

a Miskolci Egyetem docense, a Központi Statisztikai Hivatal kutatója.

[Bővebben:](#)

A magyar diplomácia történelmi öröksége

címmel rendeztek nemzetközi tudományos konferenciát Ungváron.

[Bővebben:](#)

Március 27-én előadást tartott Bécsben

Jeszenszky Géza

történész, a Budapesti

Corvinus Egyetem professzora **II. Rákóczi Ferenc és szabadságharcaink a Habsburgok ellen** címmel.

[Bővebben:](#)

BABEŞ-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

Március 27-én és 28-án Kolozsváron tartott előadást

Újváry Zsuzsanna történész, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense
Az oszmán uralom berendezkedése és működése a XVI-XVII. században, illetve **A Várad eleste (1660) utáni politikai és hatalmi változások a Magyar Királyságban és az Erdélyi Fejedelemségben** címmel.

[Bővebben:](#)

Március 28-29-én rendezték meg Kolozsváron a **Fiatalkorú Műszakiak 24. Tudományos Ülésszakát.**

[Bővebben:](#)

A köz- és felsőoktatás előtt álló kihívások a 21. században Kelet-

Közép-Európában az oktatási reformok tükrében címmel rendeztek nemzetközi tudományos konferenciát március 28–29-én Beregszászban.

[Bővebben:](#)

Március 29-én Budapesten tartott előadást **Jancsó Árpád** közlekedéstörténész, az MTA köztestületének külső tagja

Temesvár kilencedik vasútvonala.

A Temesvár–Varjas vasútvonal története címmel.

[Bővebben:](#)

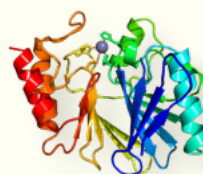

BABEŞ-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

Április 1–4. között
Hosszú

Reformáció: (nagy)elbeszélések, források, módszerek címmel rendeztek mesterkurzust Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

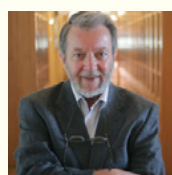

Protein-protein interactions in the human body címmel tartott előadást New

8. oldal

Yorkban április 2-án **Závodszy Péter** biofizikus, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professor emeritusa, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A jogi kultúrák és összehasonlító tanulmányozásuk – mit

tanulhatunk egymástól, és magáról a jogról? címmel tartott előadást

Kolozsváron április 2-án **Varga Csaba** jogfilozófus, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professor emeritusa.

[Bővebben:](#)

A Horthy-korszak

mérlege címmel tartott előadásokat április 2-4.

között székelyföldi városokban **Romsics Ignác** történész, az Eszterházy Károly Egyetem professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Április 3-6. között rendezték meg Kolozsváron a 15. **Kárpát-medencei Környezettudományi Konferenciát.**

[Bővebben:](#)

Április 4-én a Berkeley Egyetemen tartott előadást **Palkovics László** gépészmérnök, akadémikus **Hungary as a European Hub for**

Autonomous Vehicle Design and Validation címmel.

[Bővebben:](#)

Exploring the Complexity of Biology

címmel tartott előadást április 4-én a kaliforniai

Menlo Parkban **Gregory Kovacs** elektromérnök, a Stanford University professzora, az SRI International műszaki igazgatója

[Bővebben:](#)

Egy magyar csillagász, aki megalapította az összehasonlító nyelvészetet.

az összehasonlító nyelvészetet.

Sajnovics János és a 250 éves

Demonstratio címmel tartott előadást április 4-én Nagyváradon **Vladár Zsuzsa** nyelvész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense.

[Bővebben:](#)

Április 4-én a Floridai Egyetemen tartott előadásokat **Kelemen R. Dániel** politológus, a Rutgers, The State University of New Jersey professzora **The European Union Authoritarian Equilibrium, illetve Brexit and the Europe Perfect Storm** címmel.

[Bővebben:](#)

Probleme und Chancen ungarischer Literatur im deutschen Sprachraum von 1989 bis heute címmel tartott

9. oldal

előadást Bécsben április 4-én **Wilhelm Droste** irodalomtörténész, germanista, az Eötvös Loránd Tudományegyetem lektora. [Bővebben:](#)

Április 4-6. között rendezték meg Memphisben az **Amerikai Magyar Akadémikusok**

Társasága 4. konferenciáját, amelyen előadást tartott **Kocsis Károly** geográfus akadémikus **Changing Ethnic Patterns of Europe with Special Regard to the East–West Dichotomy** címmel. [Bővebben:](#)

Április 4-6. között rendezték meg Pittsburghben az **Amerikai Magyar Tanárok Egyesülete** évi rendes, sorrendben 44. **konferenciáját**. [Bővebben:](#)

Április 4-6. között rendezték meg Prágában a **Csehországi Magyar Orvosi és Természettudományi Társaság III. konferenciáját**. [Bővebben:](#)

Április 5-én 9. alkalommal rendezték meg Nagyváradon az **EL&LE** (English Language and Literatures in English) angol nyelvű nemzetközi **konferenciát**. [Bővebben:](#)

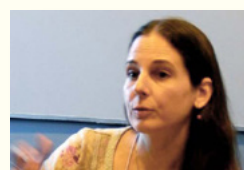
Április 5-6-án 12. alkalommal rendezték meg Marosvásárhelyen az **Új Média Konferenciát**. [Bővebben:](#)

Herczeg Géza Emlékkonferenciát rendeztek április 6-án a felvidéki Nagykaposon. [Bővebben:](#)

Április 9-én Zürichben tartott előadást **Rosivall László** orvosprofesszor, a Semmelweis Egyetem intézetigazgatója **Semmelweis Ignác rövid életének örök érvényű üzenete** címmel. [Bővebben:](#)

Kortárs dramaturgiák a big data korszakában címmel tartott előadást

Kolozsváron április 9-én **Trencsényi Katalin** színházi szakember, a University of Queensland drámakutatója. [Bővebben:](#)

A Virtuális Bolyai Egyetem keretében tartott előadást április 9-én **Vincze Hanna Orsolya** történész, a Babeş–

10. oldal

Bolyai Tudományegyetem docense
Digitális humaniórák címmel.

[Bővebben:](#)

Április 9-én és 11-én
Kolozsváron tartott
előadást **Ullmann
Tamás** filozófus,

az Eötvös Loránd Tudományegyetem
professzora **A szubjektum fogalmának
új változatai. Narratív, traumatikus és
tudattalan szubjektum,** illetve **The Problem
of Unconscious in Contemporary
Debates. Phenomenology, Cognitive
Science and Psychoanalysis** címmel.

[Bővebben:](#)

**Művészet
a nevelésben**

címmel rendeztek
nemzetközi tudomá-

nyos konferenciát Marosvásárhelyen
április 10-én.

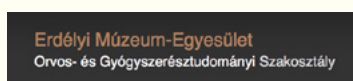
[Bővebben:](#)

Április 11-én
Kolozsváron
tartott előadást **Bíró
Tamás Sándor** fizikus,

az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont
Részecske- és Magfizikai Intézetének
igazgatóhelyettese **Stephen Hawking,
az ezredforduló fizikusa** címmel.

[Bővebben:](#)

**Kolozsvári zeneszerzők –
zeneszerzők Kolozsváron**
címmel rendeztek
zenetudományi konferenciát
Kolozsváron április 11-12-én.

[Bővebben:](#)

Április 11-13.
között Szatmár-

németiben rendezte meg az **Erdélyi
Múzeum-Egyesület Orvos- és
Gyógyszerésztudományi Szakosztálya**
29. Tudományos Ülésszakát.

[Bővebben:](#)

Április 12-én **Eötvös József és
Trefort Ágoston reformjai és
hatásuk a dualizmus korában**
címmel tartott előadást

Kolozsváron **Csorba László** történész,
az Eötvös Loránd Tudományegyetem
professzora.

[Bővebben:](#)

Az MTA Domus Café
Doctorandus Esték keretében
került sor április 12-én
**A kárpátaljai magyar szórvány
helyzete egy 2018-ban végzett**

terepkutatás alapján című rendezvényre
Budapesten.

[Bővebben:](#)

Április 12-13.
között 5.

alkalommal rendezték
meg Marosvásárhelyen

az Erdélyi Kertész és Tájépítész Konferenciát.

[Bővebben:](#)

Április 12-14.
között rendez-
ték meg a **Kolozsvári**

Biológusnapokat.

[Bővebben:](#)

Vajdasági Magyar
Akadémiai
Tanács

Szabadság és tudomány címmel

rendezték meg április 13-án Szabadkán
a 10. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozót,
amelyen részt vett **Kocsis Károly**
geográfus akadémikus, az MTA Magyar
Tudományosság Külföldön Elnöki
Bizottságának elnöke és **Morvai Tünde**
politológus, az MTA Határon Túli
Magyarok Titkárságának osztályvezetője.

[Bővebben:](#)

Van-e jövője Európának?

címmel tartott
előadást Amsterdam-

ban április 14-én **Heller Ágnes** filozófus,
az Eötvös Loránd Tudományegyetem
professor emeritája, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Április 15-17. között
9. alkalommal rendezték
meg Kolozsváron
a **Szociológus Napokat**.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Életének 96. évében
elhunyt Egon Balas,
a pittsburghi Carnegie
Mellon Egyetem

alkalmazottmatematika-professzora,
az MTA külső tagja. Portréját 2012.

[szeptemberi](#) számunkban adtuk közre.

[Bővebben:](#)

Életének 75. évében **elhunyt**
Csibi Vencel-József

gépészmérnök, a kolozsvári
műegyetem korábbi professzora,

az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

44 éves korában **elhunyt**
Guzsány Valéria

kutatóvegyész, az Újvidéki

Egyetem professzora, az MTA

közttestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Marosvásárhelyen
szobrot állítottak
Semmelweis Ignác
orvosprofesszor

emlékére.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

335 évvel ezelőtt a felvidéki
Nagyócsán született **Bél Mátyás**
filológus, történelmi–földrajzi
kutató a modern magyarországi

12. oldal

államismereti és országleíró kutatás megalapítója. [Bővebben:](#)

Kerek 250 éve a felvidéki Alsó-kubinban született **Eckstein Ferenc orvosprofesszor**, a pesti egyetem rektora.

[Bővebben:](#)

A székelyföldi Csomakőrösön született 235 évvel ezelőtt **Kőrösi Csoma Sándor orientalista**, a tibeti nyelv első európai kutatója, a tibetisztika megalapítója.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Gölnicbányán született 165 éve **Szent-Istványi József Gyula bányamérnök**, a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia tanára.

[Bővebben:](#)

A délvidéki Nagybecskerekén született 155 éve **Schwicker Alfréd kémikus**, az Országos Kémiai Intézet és Központi Vegykísérleti Állomás főigazgatója.

[Bővebben:](#)

Nagyszebenben született 135 esztendeje **Meinhardt Vilmos bányamérnök**, a műszaki egyetem soproni bányamérnöki karának professzora.

[Bővebben:](#)

Aradon született 120 éve **Went István fiziológus**, a debreceni egyetem professzora, intézet-igazgatója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A drávaközi Dályokon született 115 évvel ezelőtt **Kellner Béla onkológus**, egyetemi tanár, a budapesti onkopatológiai intézet igazgatója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

115 éve született **Koller Károly Pius orvos**, biológus is, a londoni egyetem rákkutató intézetének professzora és igazgatója, a Harvard Medicine School egyetemi tanára.

[Bővebben:](#)

Újvidéken született 110 évvel ezelőtt **Hámori Artur belgyógyász**, egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorhelyettese.

[Bővebben:](#)

A kárpátaljai Aknaszlatinán született szintén 110 évvel ezelőtt **Facsinay László geofizikus** egyebek között az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet kutatója.

[Bővebben:](#)

13. oldal

Zágrábban született ugyancsak 110 éve **Gyires Béla matematikus**, egyetemi tanár, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem dékánja, akadémikus.

[Bővebben:](#)

110 éve született Máramaros-szigeten **Barna Béla matematikus**, a debreceni tudományegyetem professzora is.

[Bővebben:](#)

A szepességi Késmárkon látta meg a napvilágot ugyancsak 100 éve ifj. **Noszky Jenő geológus**, a Földtani Intézet igazgatója is.

[Bővebben:](#)

Kolozsváron született 105 esztendeje **Osztrovski György vegyész mérnök**, akadémikus. Az energiahordozók termelésével és felhasználásával foglalkozott.

[Bővebben:](#)

Éppen 100 éve született a délvidéki Pancsován **Jeanplong József biológus**, botanikus, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanára.

[Bővebben:](#)

Százéves a pozsonyi Comenius Egyetem, melynek előzménye volt a Pozsonyban 1914-ben indult, később Pécsre áttelepített Erzsébet Egyetem.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Domus programja keretében az MTA pályázatot hirdet **szülőföldi ösztöndíjakra**.

A jelentkezési határidő: április 26.

[Bővebben:](#)

Lokális, regionális és globális kihívások

címmel nemzetközi közgazdasági konferenciát rendeznek május 16-17-én Szabadkán.

A jelentkezési határidő: április 30.

[Bővebben:](#)

**BABES-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM**

**19-21. századi,
Kelet-Közép-
Európában**

elkövetett egyedi bűnesetek történettudományi, jogtörténeti, kriminalisztikai, pszichológiai, büntetőjogi, büntető-eljárásjogi és kriminológiai vizsgálata témában

14. oldal

rendeznek konferenciát Kolozsváron
október 10-11-én.

A jelentkezési határidő: április 30.

[Bővebben:](#)

Az Eötvös Loránd
Tudományegyetem 2019-ben is
meghirdeti **Kárpát-medencei**

Nyári Egyetemét.

A jelentkezési határidő: május 20.

[Bővebben:](#)

**Vidék – innováció – helyi
fejlesztés** címmel rendeznek
konferenciát Gyergyóremetén

június 14-én.

A jelentkezési határidő: május 20.

[Bővebben:](#)

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ УЧИТЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ У СУБОТИЦИ
UNIVERSITY OF NOVI SAD FACULTY OF EDUCATION IN HUNGARIAN TEACHING LANGUAGE IN SUBOTICA

Oktober 17-19. között rendez nemzetközi
tudományos **konferenciát** idén
az **Újvidéki Egyetem szabadkai Magyar
Tannyelvű Tanítóképző Kara** Mobilitás
címmel.

A jelentkezési határidő: június 1.

[Bővebben:](#)

BABES-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

Kolozsváron, november 7-8-án, nyolcadik
alkalommal rendezik meg az **Inter-
diszciplináris Párbeszéd konferenciát**

Periódusok és rendszerek címmel.

A jelentkezési határidő: június 1.

[Bővebben:](#)

Az **Amerikai Magyar
Orvosszövetség** ebben az
évben augusztus 30-31-én

rendezi meg balatonfüredi **nyári
konferenciáját.**

A jelentkezési határideje: augusztus 10.

[Bővebben:](#)

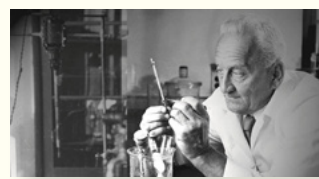
Az **Amerikai Magyar
Orvosszövetség** ebben az

évben október 27. és november 1.

között rendez meg évi rendes **sarasotai
konferenciáját.**

A jelentkezési határidő: szeptember 15.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **New
York-i Magyar
Tudományos
Társaság Szent-**

Györgyi Albert-ösztöndíjfelhívása.

A jelentkezési határidő: szeptember 19.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

15. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2019/4. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Kálmán J. Gábor

(Budapest, 1929. december 12.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Gabor J. Kalman was born in Budapest on 12 December 1929. He studied at the Technical University of Budapest, and was very much influenced by professor Károly Simonyi. He began to work at the Central Research Institute for Physics (KFKI), founded in 1950, under the leadership of Károly Simonyi and Lajos Jánossy. Here he had to be rather a physicist – just like several other colleges who received their diploma as engineers. On 24th November 1956 he left Hungary, as he wrote in his letter to professor Simonyi, he was very much disillusioned because of the moral, political and scientific isolation of the country. He received the DSc degree from the Israel Institute of Technology, Haifa, Israel, in 1962.

In the mid 1960's he was appointed

Kálmán J. Gábor Budapesten született 1929. december 12-én. A Budapesti Műszaki Egyetemen nagy hatással volt rá Simonyi Károly professzor. Az 1950-ben alapított Központi Fizikai Kutatóintézetben (KFKI) kezdett dolgozni Simonyi Károly és Jánossy Lajos irányítása alatt. Sok más mérnöktársával együtt fizikussá kellett válnia. 1956. november 24-én elhagyta Magyarországot, mint Simonyi professzornak küldött levelében írta, nagyon csalódott és kiábrándult volt az ország morális, politikai és tudományos elszigeteltsége miatt. PhD fokozatot 1962-ben szerzett Haifán, az Izraeli Technion Műszaki Egyetemen.

Az 1960-as évek közepén adjunktusi kinevezést kapott a Párizsi Egyetem plazmalaboratóriumába, később a Nemzeti Tudományos Kutatóközpont

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

Professeur Associé, Université de Paris, Orsay, France, later he became Directeur de Recherche, Centre National de la Recherche Scientifique. In 1966-70 he was visiting professor at the Brandeis University, Waltham, MA. Later he went to the Boston College, Chestnut Hill, MA, where he is now distinguished research professor. He was visiting professor or scientist in several universities and research institute (Great Britain, France, Italy, US), in 1968-72 he was Associate (Honorary) at the Centre for Astrophysics of the Harvard University. He is Fellow of the New York Academy of Sciences and the American Physical Society, Member of the European Physical Society and the Association for the Advancement of Science. He is member of the International Advisory Board of the International Conference on Strongly Coupled Coulomb Systems (CSCCS) and the International Workshop on the Physics of Nonideal Plasmas. Under this name the first CSCCS was held on the campus of Boston College in Newton, Massachusetts, August 3–10, 1997. It was the continuation of a series of conferences, started in 1977 in Orleans-la-Source, France, as a NATO Advanced Study Institute on Strongly Coupled Plasmas (hosted by Marc Feix and Gabor J. Kalman). In 2011 the CSCCS was held in Budapest, where he was keynote speaker, the title of his paper was 35 years of strongly coupled plasmas. His main fields of research are Strongly

kutatási igazgatója lett Párizsban. 1966-70-ben vendégprofesszor volt a Brandeis Egyetemen (Waltham, MA). Innen a Boston College-ba (Chestnut Hill, MA) ment, ahol ma kiemelt kutatóprofesszor. Számos egyetemen és kutatóintézetben volt vendégprofesszor és vendégkutató (Nagy-Britanniában, Franciaországban, az USA-ban), 1968-72 között a Harvard Egyetem Asztrofizikai Központjának (tiszteletbeli) tagja.

Tagja a New Yorki Tudományos Akadémiának, az Amerikai Fizikai Társaságnak, az Európai Fizikai Társaságnak és a Tudomány Fejlődéséért Egyesületnek. Tagja az Erősen Csatolt Coulomb Rendszerek Konferenciája (CSCCS) és a Nem-ideális Plazmák Fizikája Nemzetközi Workshop Nemzetközi Tanácsadó Testületének. Az első CSCCS konferenciát ezen a néven 1997. augusztus 3-10 között tartották a Boston College campusán. A rendezvény folytatása volt egy 1977-ben a franciaországi Orleans-la-Source-ban, a NATO Erősen Csatolt Plazmák Tudományos Intézetében tartott konferenciasorozatnak (a házigazda Marc Felix és Kálmán J. Gábor volt.) 2011-ben Budapesten tartották a CSCCS konferenciát, ahol plenáris előadóként előadásának címe Az erősen csatolt plazmák 35 éve volt. Fő kutatási területe az erősen csatolt Coulomb-rendszerek: plazmák, elektronfolyadék 3 és 2 dimenzióban,

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

coupled Coulomb systems: plasmas, electron liquid in 3 and 2 dimensions; Charged particle layered systems, bilayers; Complex (dusty, colloidal) plasmas; plasma crystals; Dense plasmas; plasma phase transitions; Linear and nonlinear response functions and fluctuation-dissipation theorems. In addition, he was also interested in the social role of sciences, he held courses on the Structure of the Universe, which was also interesting for Liberal Arts students.

He is author and editor of several publications and was invited lecturer at a great number of international conferences and workshops.

In the 1970's and 1980's he often came to Budapest. In 2012 he received the diamond diploma of the Technical University of Budapest. He is member of the Association of Hungarian-American Academicians.

In 2013 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Physical Science. He read his inaugural speech *Plasmas: From Weakness to Strength* on 24 September 2014.

Contact

Boston College
Higgins Hall 330B
Telephone: + 1 617-552-3581
E-mail: gabor.kalman@bc.edu
Web: <https://www.bc.edu/bc-web/schools/mcas/departments/physics/people/faculty-directory/gabor-kalman.html>

relativisztikus sokrészeske rendszerek, komplex (porózus, kolloidus) plazmák, plazmakristályok; plazma-fázisátmenet; lineáris és nemlineáris funkciók és fluktuáció-disszipáció tételek. Emellett érdekli a tudományok társadalmi szerepe, bölcsészhallgatókat is érdeklő kurzusokat tartott *Az Univerzum szerkezete* címmel. Szerzője és szerkesztője számos kiadványnak, meghívott előadó volt sok nemzetközi konferencián és workshopon. Az 1970-es és 80-as években gyakran járt Budapesten. 2012-ben gyémánt diplomát kapott a Budapesti Műszaki Egyetemen. Tagja az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának.

2013-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Fizikai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 2014. szeptember 24-én tartotta *Plasmas: From Weakness to Strength (Plazmák: A gyengeségtől az erőig)* címmel.

Kapcsolat

Boston College
Higgins Hall 330B
Telefon: + 1 617-552-3581
E-mail: gabor.kalman@bc.edu
Honlap: <https://www.bc.edu/bc-web/schools/mcas/departments/physics/people/faculty-directory/gabor-kalman.html>

